

Wachttijden verkorten met SMED – toepassingen uit de dagelijkse praktijk

Bert Teeuwen

SMED is een eenvoudige, maar zeer krachtige methode om geplande en ongeplande wachttijden te verkorten. SMED is Single Minute Exchange of Die (vrij vertaald: binnen enkele minuten mallen verwisselen). Deze afkorting suggereert dat SMED een methode is die specifiek voor productiebedrijven bedoeld is. Oorspronkelijk is dat ook zo, SMED is ontstaan en ontwikkeld in productiebedrijven.

Maar niet alleen productiebedrijven kennen in hun processen wachttijden die je met SMED kunt verkorten. Denk ook bijvoorbeeld aan vliegmaatschappijen. Zij verdienen geld door met vliegtuigen passagiers te verplaatsen. Een vliegtuig creëert alleen waarde wanneer deze, gevuld met passagiers of lading, vliegt. De totale tijd tussen landen en opstijgen is wachttijd of omsteltijd. De sector zelf noemt het de omkeertijd. Er wordt geen waarde gecreëerd als de passagiers het toestel verlaten, schoonmaakpersoneel de cabine opruimt, grondpersoneel het vliegtuig van brandstof voorziet, enzovoort. De 'omsteltijd' voor een vliegtuig is de tijd tussen het moment dat het vliegtuig de grond raakt tot het moment dat het vliegtuig gevuld met passagiers de startbaan loslaat. Traditionele vliegmaatschappijen hebben omsteltijden van wel twee uur of meer. Prijsvechters laten zien dat een 'omkeertijd' van minder dan 30 minuten mogelijk is.

SMED en topsport

Een van de meest aansprekende voorbeelden van de toepassing van de principes van SMED vind je in de sportwereld, namelijk Formule 1 racen (zie artikeltje uit de Volkskrant van november 2012). De tijd die een pitstop team nodig heeft om banden te wisselen en te tanken tijdens de pitstop, is een vorm van wachten. Vaak genoeg blijkt het een cruciaal moment waarin een race gewonnen of verloren kan worden. In deze tak van sport is met behulp van SMED de pitstoptijd drastisch ingekort. In een paar seconden kan een raceteam de banden wisselen en tanken.

SMED in de zorg

Ook in de gezondheidszorg vinden we voorbeelden van wachttijden. De wachtlijsten voor operaties geven aan dat de beschikbaarheid van de operatiekamer (OK) en van de chirurgen schaars is. Het is een beetje raar om te zeggen, maar de enige waardecreërende tijd is wanneer er een patiënt op tafel ligt en er een operatie aan de gang is. In operatiekamertaal: de snijtijd. In de praktijk echter, zijn er tussen twee operaties in allerlei opruim- en schoonmaakhandelingen. Deze

Formule 1

McLaren wil pitsstop van 2 seconden

Het Formule 1-team van McLaren wil in 2013 nog snellere pitsstops realiseren dan afgelopen seizoen. Sportdirecteur Sam Michael zei dinsdag dat hij mikt op een bandenwissel van 2 seconden. McLaren noteerde dit jaar tijdens de Grand Prix van Duitsland de snelste pitsstop aller tijden. De crew wisselde de banden van Jenson Button in 2,3 seconden. Pitsstops kunnen doorslaggevend zijn.

wachttijden kunnen weliswaar noodzakelijk zijn, maar nemen kostbare operatie-capaciteit in beslag. Hoe korter deze wachttijden, hoe meer operaties per dag. Een ander voorbeeld uit de zorg is verlies van capaciteit van kostbare scan-apparatuur. Het waardecreërende moment is als de scan gemaakt wordt, de rest van de tijd is wachttijd of ook wel wisseltijd (bijvoorbeeld als de patiënt zich omkleedt of zich verplaatst van en naar de wachtkamer). Hoe minder wisseltijd, hoe meer scans per dag.

SMED in het circus

Circuspersoneel bouwt ook om. Het opbouwen en afbreken van de kooi voor de act met de leeuwen neemt al gauw tien tot vijftien minuten in beslag. Het opbouwen gebeurt in de pauze. Een uiterst belangrijk moment om niet te onderschatten: het mag niet uitlopen, omdat er geen verveling of irritatie mag ontstaan bij het publiek. Het circuspersoneel breekt gedisciplineerd de kooi af, terwijl het publiek tien minuten wacht op de volgende act. Iedereen weet precies wat zijn taak is.

Bert Teeuwen van Yokoten is Organisatieadviseur en Trainer in alles wat te maken heeft met Continu Leren en Verbeteren. Zowel in de publieke sector als bij bedrijven.

Meer weten?

Meer over dit onderwerp kunt u vinden in het boek **Productwissels, omstellingen, reinigingen en andere wachttijden verkorten met SMED.**

150 pagina's in kleur.

Met een heldere uitleg over de SMED-methode, hoe het toe te passen. Met tips en tricks.

Schrijver: Bert Teeuwen Uitgeverij Yokoten

ISBN 978-90-815036-4-8

Te bestellen bij elke (internet)boekhandel of via info@yokoten.nl.
Kijk verder op www.yokoten.nl of vraag de inhoudsopgave aan.

Yokoten verzorgt in-company workshops over Lean en TPM in het algemeen en over SMED in het bijzonder. Ook kan Yokoten SMED-trajecten begeleiden. Bel 06-53593984 of stuur een mailtje naar info@yokoten.nl als je geïnteresseerd bent.